

MESTO

Spišské Podhradie

Komunitný plán sociálnych služieb

mesta Spišské Podhradie

2021-2030

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Spišské

Podhradie

Úvod

Rozvíjať jednotlivé aspekty života a zabezpečiť v čo najväčšej miere potreby svojich občanov je základnou povinnosťou obce. Poskytovanie sociálnych služieb a ich rozvoj je jednou z originálnych kompetencií, ktoré samospráve vyplývajú zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

NR SR 30. októbra 2008 schválila zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ktorý v šiestej časti obsahuje ustanovenia o komunitnom rozvoji a komunitnom pláne v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Paragraf 83 zákona o sociálnych službách ukladá obciam a mestám vypracúvať komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode mesta (obce).

Komunitný plán sociálnych služieb sa vypracúva v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR spracovalo v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách **Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030**, ktoré sú:

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Priority stanovené v Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb majú podľa zákona o sociálnych službách následne rozpracovať mestá (obce) vo svojich komunitných plánoch sociálnych služieb a prijať konkrétne úlohy a opatrenia na zabezpečenie ich rozvoja. Tieto aktivity je potrebné zabezpečiť na základe analýzy poskytovaných sociálnych služieb, potrieb a tradícií svojho územia.

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity mesta je Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta. Tento plán v svojej analýze stanovuje silné aj slabé stránky sociálneho rozvoja mesta a zámery jeho rozvoja.

Zmyslom komunitného plánovania je naplánovať také služby, ktoré zlepšia sociálnu situáciu cieľových skupín (seniori, rodina v núdzi, ohrozená rodina, občania bez prístrešia a pod.). Je to metóda, ktorou sa plánujú sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifickým požiadavkám a potrebám jednotlivých občanov. Jedná sa o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadania najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Obsahom Komunitného plánu sociálnych služieb je analýza demografických údajov a sociálnej situácie v meste, analýza poskytovaných sociálnych služieb, analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb, určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb, časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb a spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

Plán je vypracovaný na obdobie do roku 2030.

Použitá terminológia

- **sociálna služba** je podľa zákona o sociálnych službách definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu vzniku sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

- **nepriaznivá sociálna situácia** je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
- h) pre zotrúvanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- i) z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

- **zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb** je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

- **krízová sociálna situácia** je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby alebo rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Štruktúra Komunitného plánu sociálnych služieb

1. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie v meste Spišské Podhradie
2. Analýza poskytovaných sociálnych služieb v meste Spišské Podhradie, v okrese Levoča a v okrese Spišská Nová Ves
3. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb v meste Spišské Podhradie
4. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v meste Spišské Podhradie
5. Časový plán realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Spišské Podhradie
6. Spôsob vyhodnocovania plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Spišské Podhradie

1. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie v meste Spišské Podhradie

Analýza vychádza z demografických údajov mesta, vekovej štruktúry občanov a dostupných sociálnych ukazovateľov.

Základné sociálno-demografické údaje o obyvateľoch mesta Spišské Podhradie k 1.12.2020

1. Názov obce	Spišské Podhradie
časti obce	Katúň
vzdialenosti od centra	6 km
okres	Levoča
kraj	prešovský
2. Základné demografické údaje	
počet obyvateľov	3797
rozdelenie podľa častí obce- Katúň	95
<i>Veková štruktúra obyvateľov</i>	
predproduktívny vek - do 18 rokov	790
produktívny vek od 19 do 60 rokov	2495
poproduktívny vek nad 60 rokov	512
<i>Celkový počet rodín</i>	údaj nezistený
z toho s nezaopatrenými deťmi	údaj nezistený
počet novorodencov za rok	38
počet úmrtí za rok	46
počet svadiieb za rok	46
počet rozvodov za rok	10
počet neúplných rodín s deťmi	údaj nezistený
počet nezamestnaných občanov	177
<i>Štruktúra obyvateľov nad 65 rokov</i>	
65 - 69 rokov	214
70 - 74 rokov	136
75 - 79 rokov	107
80 - 84 rokov	48
85 - 90 rokov	51
90 a viac rokov	8
<i>Počet domácností osamelo žijúcich nad 65 rokov</i>	64

Orientačný výskyt druhov zdravotného postihnutia v meste Spišské Podhradie

Druh postihnutia	Počet osôb s daným postihnutím
Zrakové postihnutie	145
z toho ťažko	7
Sluchové postihnutie	173
z toho hluchí	10
Poruchy reči	72
Mentálne postihnutie	54
Poruchy pohybového ústrojenstva	741
Osoby na vozíku	31
Diabetici	280
z toho na inzulíne	79
Duševné ochorenie	416
Epilepsia	63
Chronicky choré deti	85

Štruktúra vzdelávacích zariadení

Na území mesta sa nachádzajú tieto vzdelávacie zariadenia:

- Katolícka univerzita v Ružomberku, Teologický inštitút Spišská Kapitula, Spišské Podhradie
- Základná škola, Školská ulica č. 3, Spišské Podhradie
- Základná škola, Palešovo námestie č. 9, Spišské Podhradie
- Materská škola, Májová ulica č. 54, Spišské Podhradie
- Materská škola, Štefánikova č. 40, Spišské Podhradie
- Základná umelecká škola, sídlisko Hrad č. 28, Spišské Podhradie

Bytová situácia

Plynofikácia mesta, rekonštrukcia ciest, ale hlavne výstavba a prestavba bytov pre rodiny s deťmi sú základné priority mesta. Postavilo sa 36 nájomných bytov nižšieho štandardu, zrekonštruovalo sa 5 meštianskych domov na bytové domy. Ďalšia možnosť nájomného bývania je v bytovom dome na ulici Starý jarok 31.

Mesto rieši bytovú situáciu aj vyčlenením stavebných pozemkov určených na individuálnu bytovú výstavbu v súlade s územným plánom mesta v troch lokalitách - IBV Pivovar (34 pozemkov), IBV Galova (5

pozemkov), IBV Katúň (4 pozemky). Mesto zároveň vytvára priestor pre súkromných investorov zameraných na bytovú výstavbu.

Zdravotná starostlivosť

Poskytovanie primárnej zdravotnej starostlivosti je zabezpečené sieťou neštátnych zdravotníckych zariadení. V meste je nasledujúca vybavenosť zdravotníckymi službami: 3x praktický lekár pre dospelých, 2x praktický lekár pre deti a dorast, 2x stomatológ, 1x psychologická ambulancia, 2x lekárneň, ADOS- Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti.

Iné organizácie

Na území mesta Spišské Podhradie pôsobia aj iné organizácie zaoberajúce sa starostlivosťou v sociálnej oblasti:

- Človek v ohrození, n.o.
- Centrum Nano Nagle
- Swans s.r.o.
- OZ So srdcom
- Slovenský skauting
- Miestny spolok Slovenského červeného kríža
- ZO Jednoty dôchodcov Slovenska

2. Analýza poskytovaných sociálnych služieb v meste Spišské Podhradie, v okrese Levoča a v okrese Spišská Nová Ves

3.1 Sociálne poradenstvo

Základné sociálne poradenstvo, ako originálnu kompetenciu mesta, poskytuje občanom zamestnankyňa mesta, ale aj pracovníci terénnej sociálnej práce a komunitného centra. Ide o základné informácie o príslušnom orgáne alebo organizácii, ktorá danú problematiku rieši. Sociálna pracovníčka mesta okrem sociálnej oblasti rieši aj ďalšie časovo náročné agendy. V rámci organizačnej štruktúry mestského úradu sa jedná o samostatné sociálne oddelenie.

3.2 Pomoc rodinám s deťmi

Pre rodiny s malými deťmi sú k dispozícii dve materské školy. Pre staršie deti je zriadené Oddelenie voľnočasových aktivít pri Mestskom kultúrnom stredisku a Základná umelecká škola. K dispozícii sú tiež detské ihriská a športoviská.

Pre rodiny v núdzi je poskytované základné sociálne poradenstvo. Kvôli veľkej rómskej komunite sa v meste realizuje terénna sociálna práca a je zriadené komunitné centrum.

3.3 Seniori

Z demografického rozboru vyplýva, že občania vekovej kategórie nad 65 rokov tvoria 13,48 % skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Zabezpečenie sociálnych služieb pre túto vekovú kategóriu je plne v kompetencii mesta. V tomto čase mesto zabezpečuje sociálne služby pre seniorov poskytovaním opatrovateľskej služby. Mesto zabezpečuje stravu – obed pre cca 100 poberateľov. V rámci aktivačnej činnosti zabezpečuje aj donášku stravy.

V rámci ďalších aktivít mesto podporuje spoločenské a voľnočasové aktivity seniorov. V roku 2020 mesto podporilo vznik Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska a poskytlo organizácii priestory na stretnutia.

Primátor mesta sa stretáva s občanmi - dôchodcami pri príležitosti ich životných jubileí. Stretnutie je spestrené kultúrnym programom a nechýba občerstvenie. V meste je z mestského rozpočtu vyčlenený jednorazový finančný príspevok na zakúpenie darčkových poukážok v predvianočnom čase.

Poskytovanie sociálnej služby v zariadení s pobytovou formou sa rieši individuálne podľa aktuálnych potrieb klientov.

Vzhľadom na vysokú prevalenciu ľudí s demenciou a starnutie obyvateľstva, je potrebné do budúcnosti rozmyšľať nad budovaním preventívnych služieb a komunitných služieb pre seniorov tak, aby bola

zabezpečená ich dostatočná podpora, aby mohli žiť čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí, prípadne nemali zabezpečované komunitné pobytové služby ďaleko od ich bydliska, rodiny a blízkych osôb. Tento prístup je v súlade s ľudsko-právnym prístupom v sociálnych službách, ale aj z hľadiska ekonomického sú preventívne a komunitné služby efektívnejším riešením tejto problematiky.

3.4 Zdravotne postihnutí občania

Počet invalidných občanov poberajúcich invalidný dôchodok nie je známy vzhľadom na nedostupnosť týchto údajov. Zdravotne postihnutí občania sú systémovo riešení poskytovaním rôznych foriem kompenzácie sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia, ktoré sú v kompetencii štátu. Sociálne služby pre túto skupinu občanov zabezpečuje a financuje vyšší územný celok. Pre mesto v tomto čase zvláštne úlohy nevyplývajú. Úlohou mesta pre túto skupinu občanov je vytvárať vhodné podmienky pre občiansky a spoločenský život a to najmä dostupnosťou zariadení, služieb a občianskej vybavenosti. Ďalej vytvárať podmienky pre spoločenské aktivity týchto občanov a poskytovať im sociálne poradenstvo.

3.5 Pobytové zariadenia

Mesto Spišské Podhradie nie je zriaďovateľom žiadneho zariadenia pobytového typu. V akútnych prípadoch mesto spolupracuje so zariadeniami na území mesta a v jeho okolí:

- DSS sv. Jána z Boha, Hviezdoslavova 1, Spišské Podhradie
- Centrum sociálnych služieb „Johanka“, n.o., prevádzka Komenského 55, Spišské Podhradie
- Spišská katolícka charita (SpKCH), Dom Charitas sv. Jána Bosca, Spišská Kapitula 3, Spišské Podhradie

Mesto tiež spolupracuje so sociálnym oddelením Prešovského samosprávneho kraja.

Prehľad sociálnych zariadení v meste Spišské Podhradie a okolí

(v zátvorke je uvedená kapacita zariadenia k 1.12.2020)

Typ zariadenia	Mesto Spišské Podhradie	Okres Levoča	Okres Spišské Nová Ves
<i>Zariadenie pre seniorov (ZPS)</i>	SpKCH Dom Charitas sv. Jána Bosca Spišská Kapitula (32)	SpKCH Dom Charitas Vincenta de Paul Vyšný Slávkov (15)	Domov dôchodcov Spišská Nová Ves (175)
		Humanitár, n.o. Levoča (20)	SpKCH Dom Charitas sv. Jozefa Spišská Nová Ves (21)
		Centrum sociálnych služieb Spišský Štvrtok (40)	Katarína n.o. Spišská Nová Ves
			Domov n.o. Nálepkovo (67)
<i>Domov sociálnych služieb (DSS)</i>	DSS sv. Jána z Boha (71)	Centrum soc. služieb Spišský Štvrtok (15)	IDEA Prakovce (83)
	SpKCH Dom Charitas sv. Jána Bosca Spišská Kapitula (5)	SpKCH Dom Charitas Vincenta de Paul Vyšný Slávkov (15)	Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím OZ Spišská Nová Ves (23)
		Humanitár, n.o. Levoča (20)	Domovina n.o. Žehra časť Hodkovce (114)
			Social. Trans n.o. Spišské Vlarchy (20)
<i>Zariadenie podporovaného bývania (ZPB)</i>	DSS sv. Jána z Boha (35)	---	Social. Trans n.o. Spišské Vlarchy (15)
			SpKCH Dom Charitas sv. Damiána de Veuster Spišské Vlarchy (8)
<i>Zariadenie núdzového bývania</i>	---	---	SpKCH Dom Charitas sv. Jozefa Spišská Nová Ves (21)
<i>Útulok</i>	---	OZ Konkordia-lat. Svornosť Levoča (30)	Maška Mesto Krompachy
			Dom humanity Nádej Spišská Nová Ves

<i>Krízové stredisko</i>	---	---	Alžbetka n.o. Spišská Nová Ves (18)
<i>Rehabilitačné stredisko (RS)</i>	---	RS pre zrakovo postihnutých	Proautistik, n.o. Spišská Nová Ves (13)
<i>Nocľaháreň</i>	---	---	Maška Mesto Krompachy (7)
			Dom humanity Nádej Spišská Nová Ves (15)
<i>Denné centrum (DC)</i>	---	Mesto Levoča (30)	DC pre seniorov Mesto Krompachy
<i>Denný stacionár</i>	---	Alžbetin dom n.o. Klčov (35)	---
		Humanitár n.o. Levoča (10)	
<i>Špecializované zariadenie</i>	Centrum soc. služieb „Johanka“, n.o. (30)	Centrum soc. služieb Spišský Štvrtok (60)	Domovina n.o. Žehra, časť Hodkovce (12)
		Humanitár n.o. Levoča (20)	
<i>Domov na pol ceste</i>	---	OZ Konkordia- lat. Svornosť Levoča (10)	---
<i>Zariadenie opatrovateľskej služby</i>	---	---	Domov dôchodcov Spišská Nová ves (18)

3. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb v meste Spišské Podhradie

Pre kvalitné spracovanie komunitného plánu sociálnych služieb, ako nástroja rozvoja sociálnych služieb v miestnej samospráve, je dôležité poznať názory a potreby občanov dotknutého územia.

Na zistenie názorov obyvateľov mesta Spišské Podhradie bol vykonaný prieskum prostredníctvom dotazníkov. Zámerom prieskumu bolo zistiť potreby prijímateľov sociálnych služieb bez ohľadu na to, či je poskytovateľom sociálnej služby mesto, VÚC alebo neverejný poskytovateľ.

Hlavným cieľom prieskumu bolo zistiť, či súčasná ponuka sociálnych služieb v meste Spišské Podhradie zohľadňuje skutočné potreby obyvateľov mesta.

Vedľajším cieľom prieskumu bolo identifikovať najčastejšie využívané sociálne služby, ako aj sociálne služby, ktoré v súčasnej ponuke chýbajú, resp. ktoré by respondenti v budúcnosti pravdepodobne využívali.

Dotazník pozostával z 21 otázok, pričom prvých 5 otázok bolo identifikačných, týkajúcich sa pohlavia, veku, vzdelania, sociálneho postavenia a zloženia domácnosti respondentov. Nasledujúcich 15 otázok bolo projekčných, 2 otázky boli zamerané na život v meste, nasledujúcich 13 otázok na sociálne služby. Posledná otázka bola otvorená, tu mali respondenti priestor na návrhy a podnety súvisiace so stavom poskytovania sociálnych služieb v meste. Dotazník celkovo obsahoval 12 uzavretých otázok, 8 polouzavretých otázok a jednu otvorenú otázku.

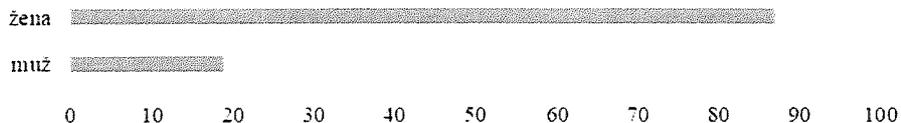
Keďže sociálne služby sú zamerané na rôzne cieľové skupiny prieskum bol realizovaný plošne v rámci celého mesta. Respondenti boli vybraní dostupným výberom. Základný súbor prieskumu tvorili obyvatelia mesta Spišské Podhradie vo veku od 18 rokov.

Prieskum prebiehal v období október 2019 - január 2020, pričom prvé dva mesiace prebiehal zber údajov a ďalšie dva ich vyhodnotenie. Dotazníky v tlačenej forme boli respondentom distribuované prostredníctvom miestneho občasnika Podhradčan a vyplnené dotazníky sa vracali pracovníčke sociálneho oddelenia mestského úradu. Obyvatelia mesta mali tiež možnosť vyplniť dotazník elektronicky, prostredníctvom služby Google formulár. O tejto možnosti vyplnenia dotazníka boli informovaní v článku uverejnenom v spomínanom občasníku, v hlavičke dotazníka v tlačenej forme, prostredníctvom mobilnej aplikácie mesta a taktiež bola táto informácia zverejnená na web stránke mesta.

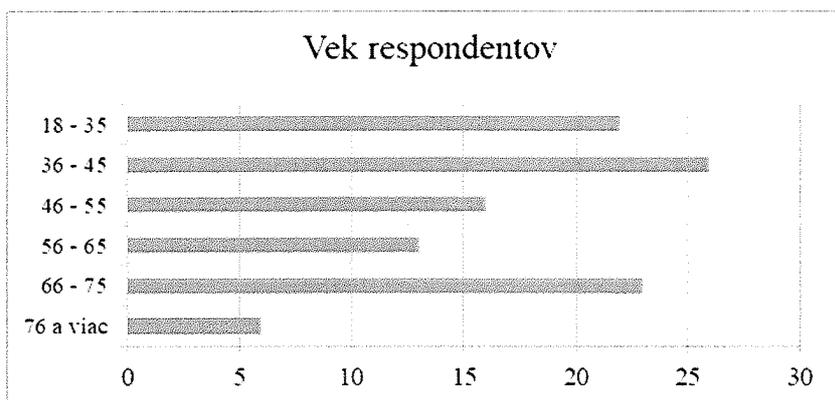
Návratnosť vyplnených dotazníkov bola pomerne nízka, v tlačenej forme sa vrátilo 36 dotazníkov a elektronicky bolo vyplnených 70 dotazníkov, teda spolu 106 dotazníkov.

Po vyhodnotení identifikačných otázok môžeme skonštatovať, že najpočetnejšou skupinou respondentov boli ženy (graf 1) a vekové kategórie 36-45 rokov, 66-75 rokov a 18-35 rokov (graf 2).

Pohlavie respondentov

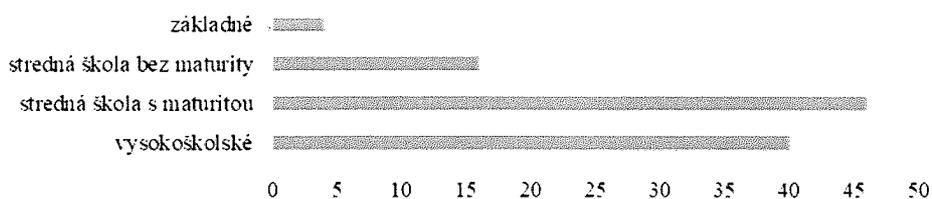
Graf 1 Pohlavie respondentov

Graf 2 Vek respondentov

Najpočetnejšie skupiny respondentov v rámci dosiahnutého vzdelania tvorili respondenti s ukončeným stredoškolským vzdelaním s maturitou a vysokoškolským vzdelaním (graf 3).

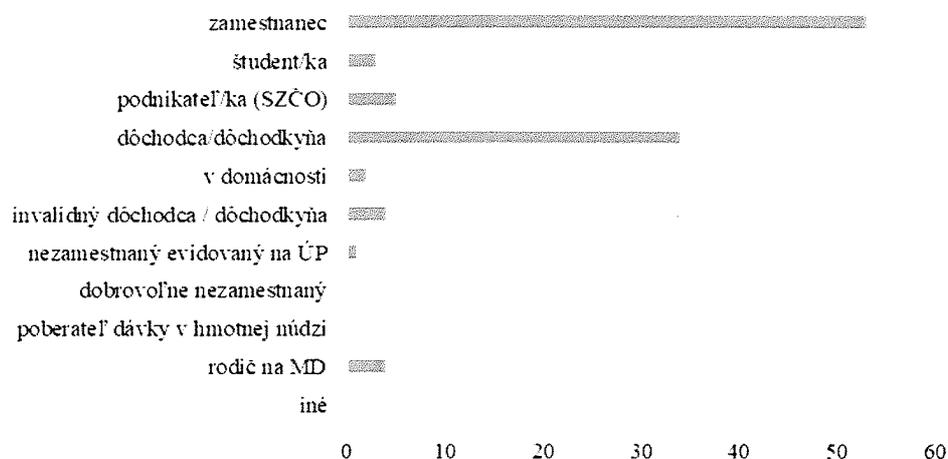
Vzdelanie respondentov

Graf 3 Vzdelanie respondentov

V oblasti sociálneho postavenia respondentov boli najviac zastúpené skupiny zamestnancov a dôchodcov (graf 4).

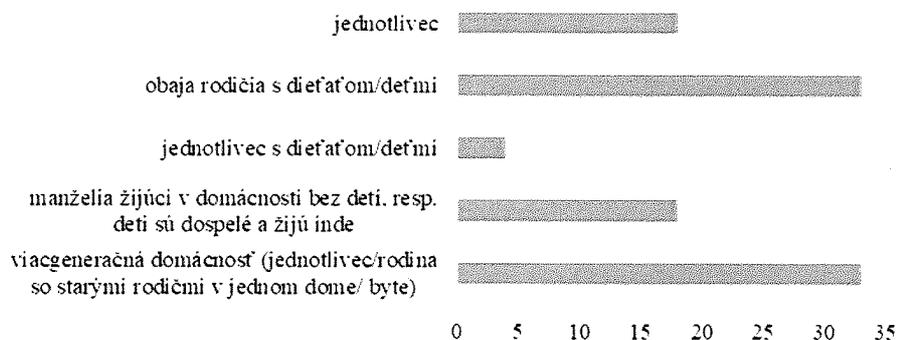
Sociálne postavenie respondentov

Graf 4 Sociálne postavenie respondentov

V rámci identifikačných otázok nás zaujímalo aj zloženie domácnosti respondentov. Do výskumu sa zapojilo najviac respondentov žijúcich vo viacgeneračnej domácnosti, ako aj domácnosti oboch rodičov s dieťaťom/deťmi (graf 5).

Zloženie domácnosti

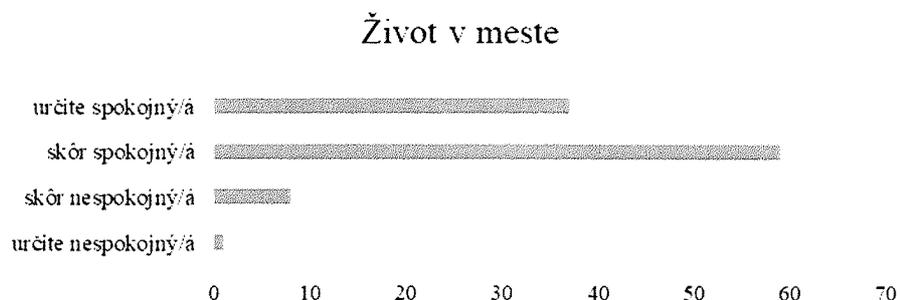

Graf 5 Zloženie domácnosti respondentov

Z týchto dát usudzujeme, že respondenti už mali, alebo majú vlastnú skúsenosť s poskytovaním sociálnych služieb alebo sú potenciálnymi prijímateľmi sociálnych služieb v blízkej budúcnosti. Hoci väčšina respondentov sú mladí ľudia do 45 rokov vzhľadom k dosiahnutému vzdelaniu predpokladáme, že k vyplneniu dotazníka pristúpili zodpovedne.

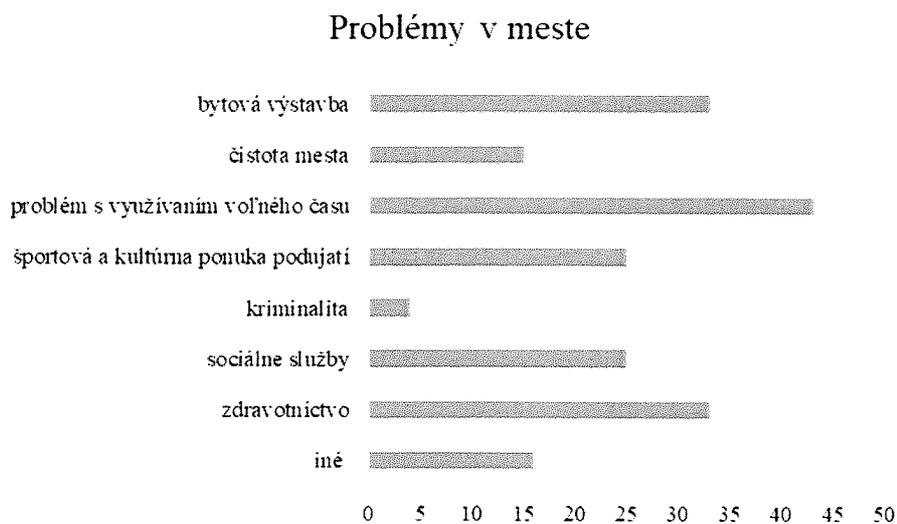
V nasledujúcich dvoch otázkach nás zaujímal názor obyvateľov na život v meste Spišské Podhradie.

Najviac respondentov uviedlo, že je so životom v meste Spišské Podhradie skôr spokojných, resp. určite spokojných (graf 6).

Graf 6 Spokojnosť respondentov so životom v meste Spišské Podhradie

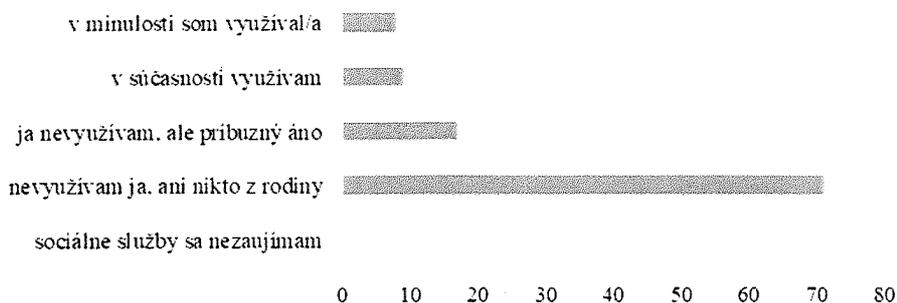
Ako najväčšie problémy v meste, na ktoré sme sa pýtali v ďalšej otázke, najviac respondentov uviedlo problém s využívaním voľného času, ďalej bytovú výstavbu a rovnako aj zdravotníctvo (graf 7).

Graf 7 Najväčšie problémy v meste z pohľadu respondentov

Ďalej sme zisťovali, koľkí z respondentov majú skúsenosť s využívaním sociálnych služieb v Spišskom Podhradí. Viac ako polovica opýtaných uviedla, že sociálne služby nevyužíva osobne, ani nikto z rodiny, ostatní s poskytovaním sociálnych služieb skúsenosť majú (graf 8).

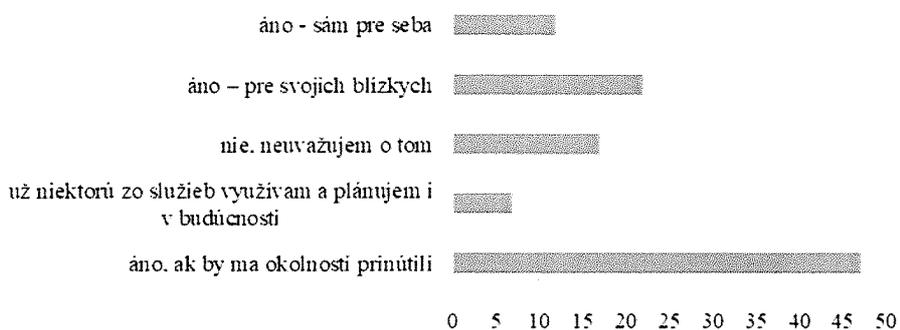
Využívanie sociálnych služieb

Graf 8 Využívanie sociálnych služieb

Pýtali sme sa tiež na záujem respondentov využívať sociálne služby v blízkej budúcnosti (do 5 rokov). Sociálne služby by v blízkej budúcnosti využívala, ak by ich okolnosti prinútili, takmer polovica respondentov (graf 9).

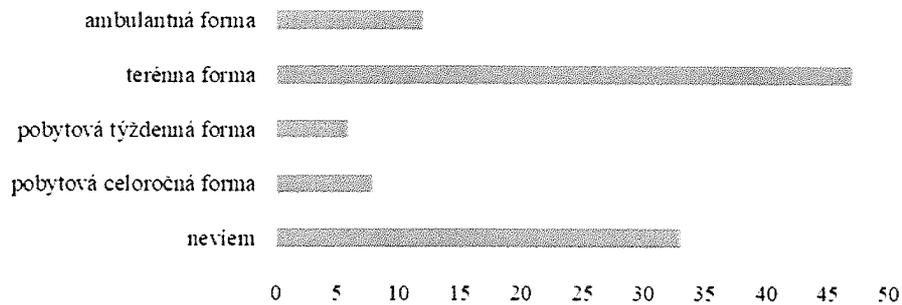
Využívanie sociálnych služieb v budúcnosti

Graf 9 Využívanie sociálnych služieb v budúcnosti

V ďalšej otázke sme sa pýtali, ktorá forma sociálnej služby by respondentom viac vyhovovala. Vyhodnotením výsledkov sme zistili, že respondenti v značnej miere uprednostňujú terénnu formu sociálnych služieb (graf 10).

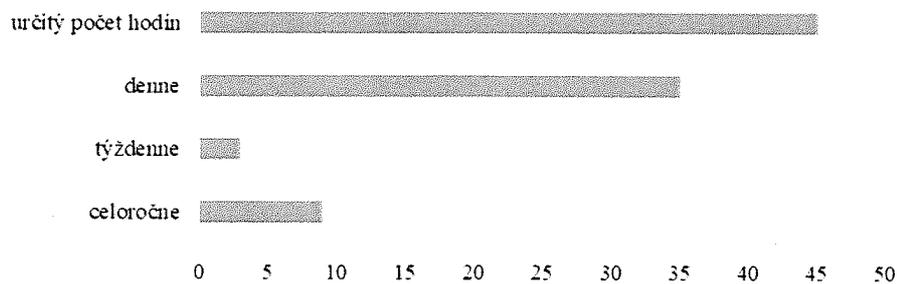
Forma sociálnych služieb

Graf 10 Vhodná forma sociálnych služieb

Určitý počet hodín ako rozsah poskytovania sociálnych služieb by vyhovoval najväčšiemu počtu respondentov (graf 11).

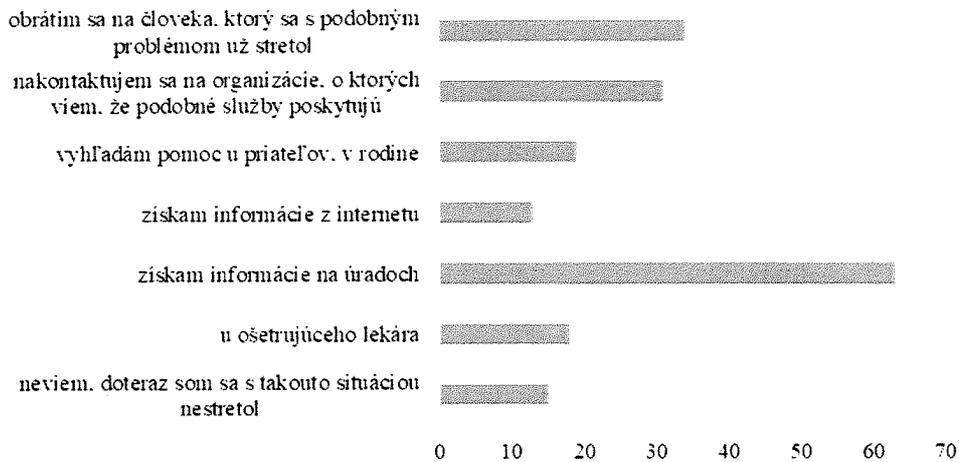
Rozsah poskytovania sociálnych služieb

Graf 11 Rozsah poskytovania sociálnych služieb

Informácie o sociálnych službách by najviac respondentov získavalo na úradoch, napr. mestský úrad, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a pod., ďalší by sa obrátili na človeka, ktorý sa s podobným problémom už stretol, resp. by sa nakontaktovali na organizácie, o ktorých vedia, že podobné služby poskytujú (graf 12).

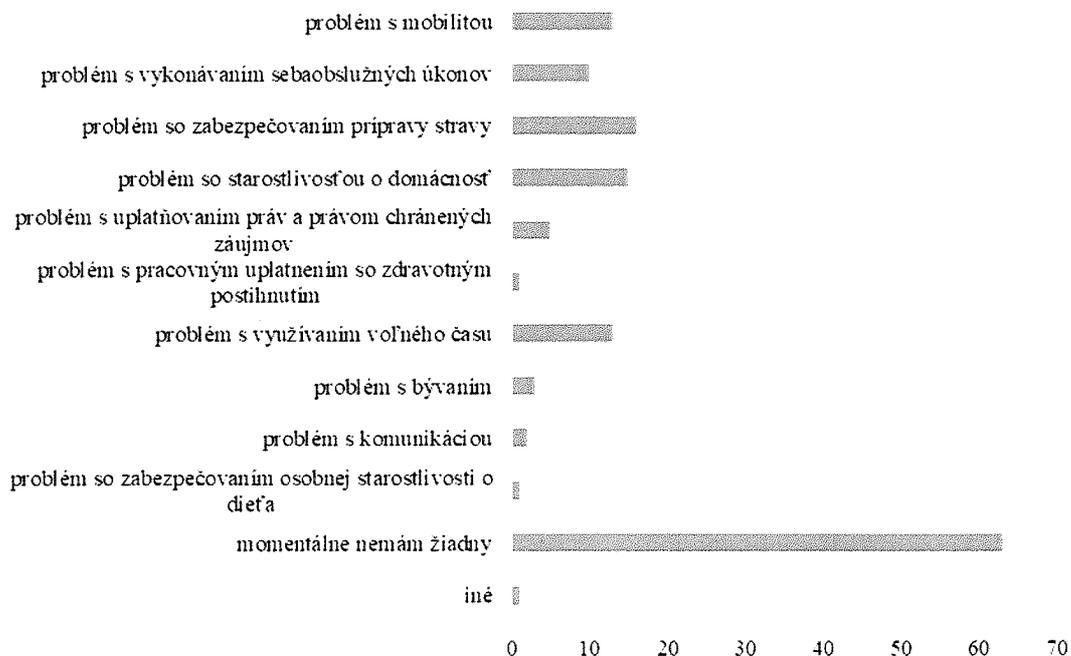
Zdroje informácií o sociálnych službách

Graf 12 Zdroje informácií o sociálnych službách

Ďalej nás zaujímali súčasné sociálne problémy respondentov. Najviac opýtaných uviedlo, že momentálne nemá žiadny sociálny problém, nasledoval problém so zabezpečovaním prípravy stravy, problém so starostlivosťou o domácnosť a problém s mobilitou a využívaním voľného času (graf 13).

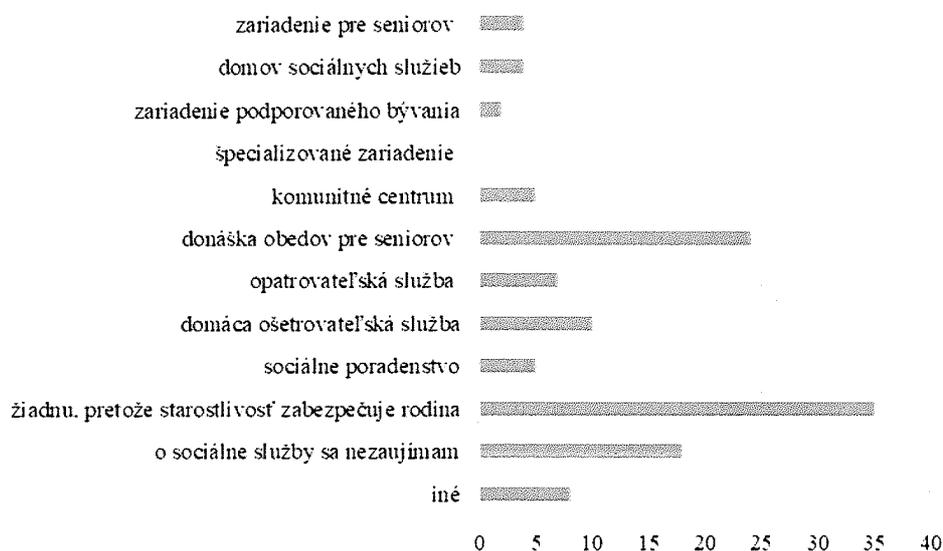
Sociálne problémy respondentov

Graf 13 Súčasný sociálne problémy respondentov

Ako najčastejšie využívané sociálne služby v meste respondenti uviedli donášku obedov pre seniorov, domácu ošetrovateľskú službu a opatrovateľskú službu (graf 14).

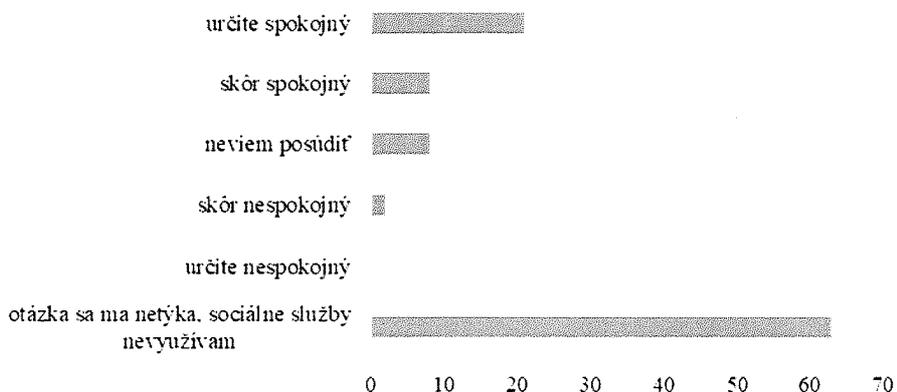
Využívané sociálne služby podľa druhu

Graf 14 Využívané sociálne služby podľa druhu

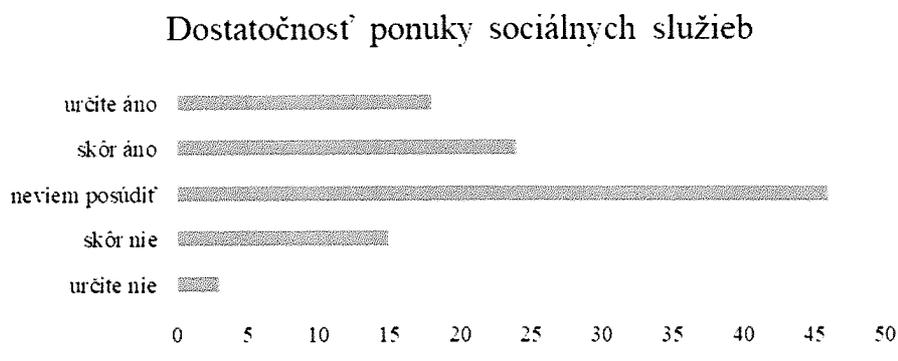
V rámci spokojnosti respondentov s poskytnutou sociálnou službou viac ako polovica respondentov uviedla, že sa ich otázka netýka, nakoľko sociálne služby nevyužívajú, ďalší boli s poskytnutou sociálnou službou určite spokojní, resp. skôr spokojní (graf 15).

Spokojnosť s poskytovanou sociálnou službou

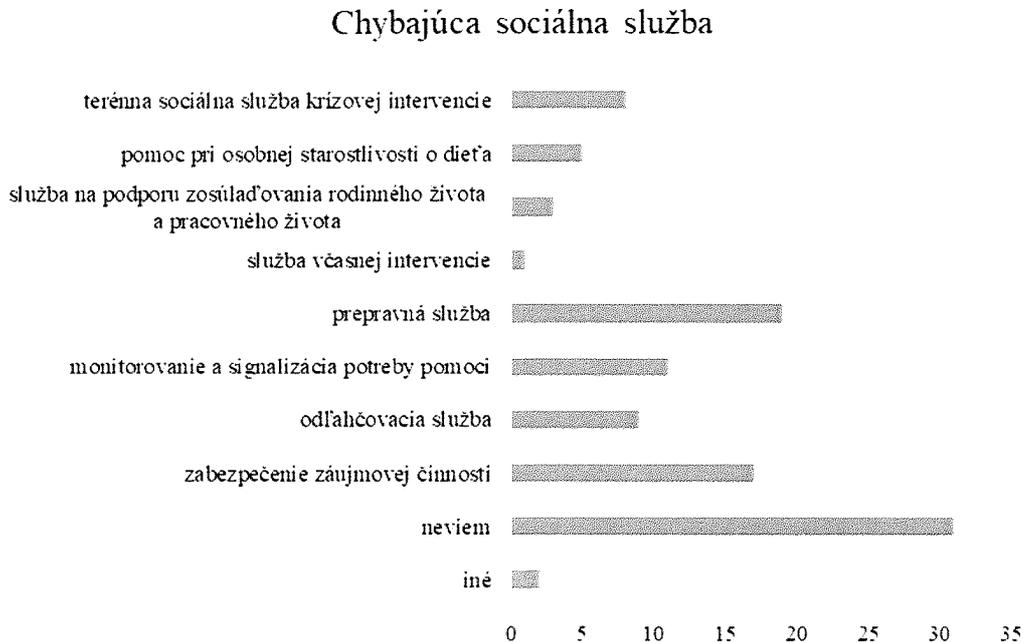
Graf 15 Spokojnosť s poskytovanou sociálnou službou

Dostatočnosť súčasnej ponuky sociálnych služieb v meste Spišské Podhradie nevedela posúdiť takmer polovica respondentov (graf 16).

Graf 16 Dostatočnosť ponuky sociálnych služieb

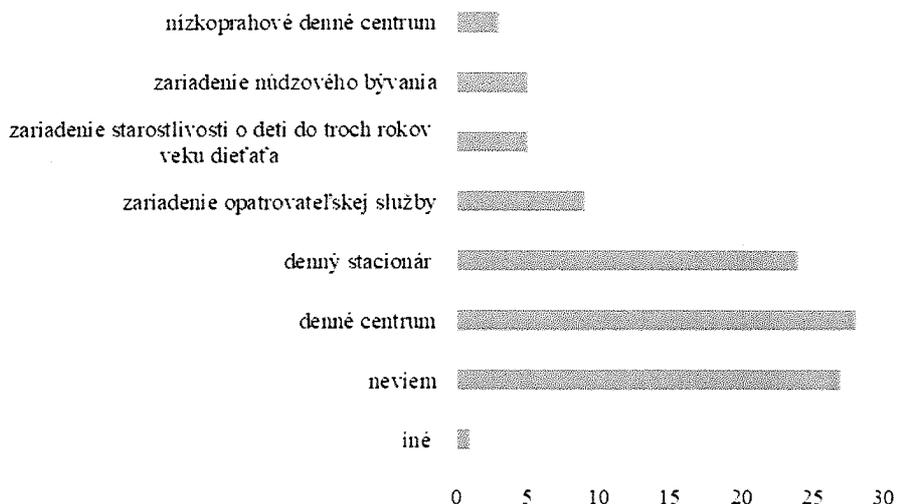
Ako sociálne služby, ktoré v súčasnej ponuke sociálnych služieb chýbajú, resp. ktoré by v budúcnosti pravdepodobne využívali respondenti najčastejšie nevedeli odpovedať, následne označili prepravnú službu, zabezpečenie záujmovej činnosti, službu monitorovania a signalizácie potreby pomoci a odľahčovaciu službu. V rámci otvorenej položky respondent uviedol, že chýba mestská televízia (graf 17).

Graf 17 Chýbajúce sociálne služby

Ako sociálne zariadenie, ktoré v súčasnej ponuke sociálnych služieb chýba, resp. ktoré by pravdepodobne v budúcnosti využívali najviac respondentov označilo denné centrum, denný stacionár a zariadenie opatrovateľskej služby (graf 18).

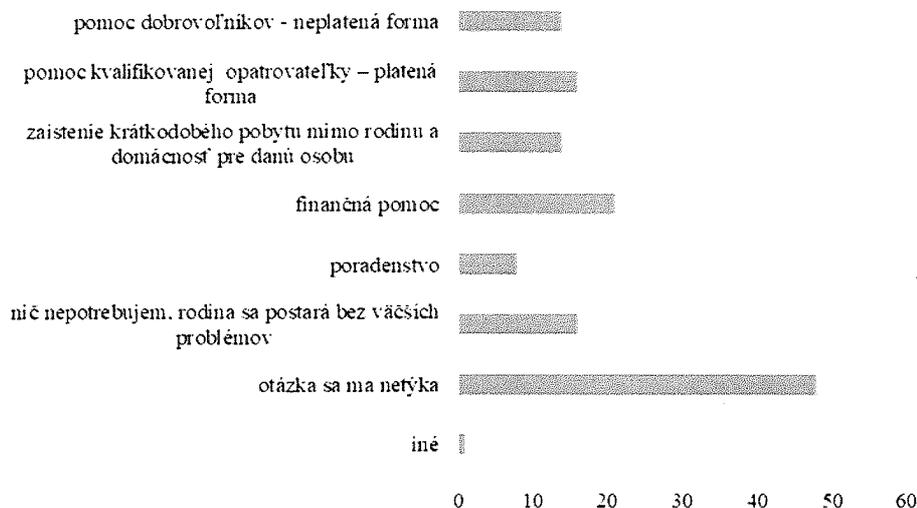
Chýbajúce sociálne zariadenie

Graf 18 Chýbajúce sociálne zariadenie

V ďalšej otázke nás zaujímali faktory zlepšenia starostlivosti o člena rodiny. Nakoľko bola otázka zameraná na dlhodobú starostlivosť najviac respondentov uviedlo, že otázka sa ich netýka. Z uvedených možností by respondenti uvítali finančnú pomoc, pomoc kvalifikovanej opatrovateľky - platená forma, ale aj že nič nepotrebujú, pretože rodina sa postará bez väčších problémov (graf 19).

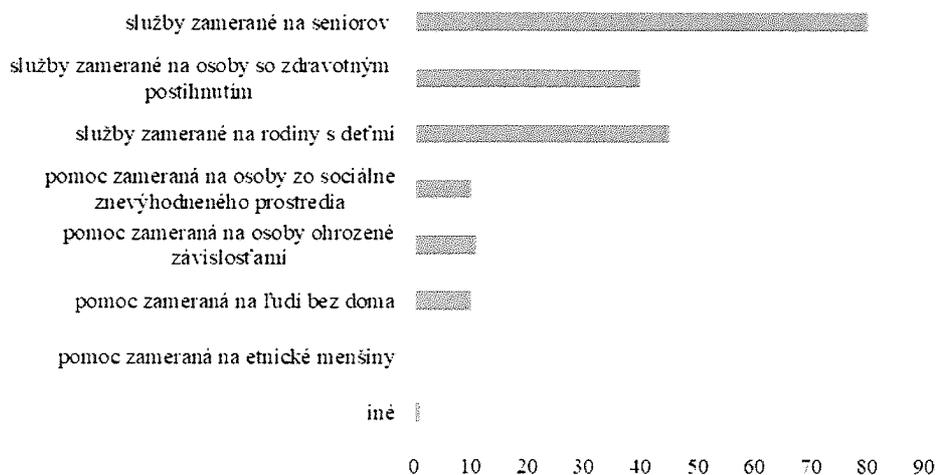
Faktory zlepšenia starostlivosti o člena rodiny

Graf 19 Faktory zlepšenia starostlivosti o člena rodiny

Ďalšia otázka bola zameraná na oblasti pomoci, na ktoré by sa malo mesto Spišské Podhradie podľa respondentov v budúcnosti viac zamerať. Respondenti mohli vybrať maximálne 3 oblasti. Až 75,5% z celkového počtu opýtaných považuje za najdôležitejšie venovať pozornosť seniorom, nasledovali služby zamerané na rodiny s deťmi, služby zamerané na osoby so zdravotným postihnutím. V rámci otvorenej položky tejto otázky 1 respondent uviedol pomoc zameranú na vdovy a siroty (graf 20).

Oblasti sociálnej pomoci

Graf 20 Oblasti sociálnej pomoci

V poslednej otvorenej otázke sa najčastejšie objavovali neutrálne odpovede, ktoré nepriniesli žiadny podnet. Vyskytlo sa aj niekoľko návrhov, napr. pripomienky k donáške obedov pre seniorov (teplota jedla pri doručení), nedostatok aktivít pre seniorov, nezáujem mesta o osamelých ľudí, či malú informovanosť o sociálnych službách.

Vychádzajúc z vyhodnotenia prieskumu boli navrhnuté nasledujúce odporúčania pre poskytovanie sociálnych služieb:

- skvalitniť a rozšíriť možnosť donášky obedov pre seniorov,
- rozšíriť pomoc seniorom, napr. pomoc s nákupmi, najmä v zimných mesiacoch,
- zapojiť do starostlivosti o starších a osamelo žijúcich obyvateľov dobrovoľníkov, napr. skautov,
- udržať a skvalitniť poskytovanie opatrovateľskej služby kvalifikovanými opatrovatelkami,
- zvýšiť informovanosť občanov o sociálnych službách poskytovaných v meste a okolí,
- naďalej kooperovať s verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb,
- naďalej vytvárať podmienky na činnosť neverejných poskytovateľov sociálnych služieb,
- naďalej podporovať v meste záujmovú činnosť, najmä pre seniorov,
- v prípade potreby zriadiť v meste denný stacionár.

4. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v meste Spišské Podhradie

Na základe vyššie uvedených analýz v meste Spišské Podhradie si mesto stanovuje nasledovné ciele a priority rozvoja sociálnych služieb:

Hlavný cieľ Komunitného plánu sociálnych služieb:

Zvýšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb pre občanov mesta

Priority:

1. Podpora zotrvania občanov mesta v ich prirodzenom prostredí, poskytovanie pobytových služieb iba v súlade s potrebou intenzívnej pomoci - poskytovať pobytové služby len vtedy, ak terénne služby nestačia pokryť potreby občanov.

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

1.1 Rozširovať a skvalitňovať opatrovateľskú službu pre občanov v súlade s potrebami

1.2 Rozširovať podporné služby pre starých a osamelých občanov – donáška obedov, liekov, pomoc dobrovoľníkov a iné

1.3 Podporovať činnosť Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska

1.4 V prípade potreby zriadiť v meste denný stacionár pre seniorov

1.5 Za podpory fondov EÚ a štátu naďalej vytvárať priestor pre terénnu a komunitnú sociálnu prácu

2. Zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb poskytovaných mestom

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

2.1 Podporovať zvyšovanie kvality sociálnych služieb v súlade so zákonom

2.2 Zabezpečovať odborné vzdelávanie pracovníkov mesta v oblasti sociálnej práce

2.3 V rámci možností podporovať partnerstvo a spolufinancovanie sociálnych partnerov pri poskytovaní sociálnych služieb pre občanov mesta

2.4 Zvýšiť informovanosť občanov o poskytovaných sociálnych službách

3. Vytvoriť organizačné a materiálne podmienky na realizáciu úloh mesta podľa sociálnej legislatívy a Komunitného plánu sociálnych služieb

Aktivity na dosiahnutie cieľa :

3.1 V nasledujúcich rozpočtoch mesta počítat' s výdavkami na sociálne služby a ich skvalitňovanie v súlade s predpokladanými potrebami

3.2 Uchádzať sa o finančné prostriedky na podporu sociálnych služieb

3.3 Aktívne sa zapájať do získavania zdrojov od rôznych donorov na podporu sociálnych aktivít

5. Časový plán realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Spišské Podhradie

Plánované ciele a aktivity zamerané na realizáciu Komunitného plánu sociálnych služieb mesta budú zabezpečené nasledovne:

Cieľ č. 1

Aktivity 1.1 až 1.5 budú plnené priebežne, podľa potrieb a odkázanosti občanov.

Cieľ č. 2

Aktivity 2.1 až 2.4 sa budú realizovať priebežne.

Cieľ č. 3

Aktivita 3.1 sa zabezpečí každoročne v čase prípravy rozpočtu mesta na ďalší rok.

Aktivity 3.2 a 3.3 sa budú realizovať priebežne.

6. Spôsob vyhodnocovania plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Spišské

Podhradie

Plnenie zámerov, cieľov a opatrení, ktoré vyplývajú z Komunitného plánu sociálnych služieb bude hodnotené na zasadnutí mestského zastupiteľstva 1x ročne, vždy pri schvaľovaní záverečného účtu mesta. Na rokovaní zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh mesta v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie.

Zásady uplatňovania Komunitného plánu sociálnych služieb (ďalej iba „KPSS“):

- KPSS je **základným rozvojovým dokumentom**, na ktorý sa musí prihliadať pri profilovaní všetkých rozvojových a rozvoj podporujúcich aktivít v oblasti sociálnych služieb,
- KPSS je **záväzným pre tvorbu rozpočtu mesta** a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu mesta,
- KPSS je **základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov**,
- KPSS je rozvojový dokument, ktorého aktivity mesto **priamo realizuje** (mesto ako realizátor), **alebo vytvára a podporuje vytvorenie podmienok na ich realizáciu** (mesto ako iniciátor, partner) inými subjektmi v prospech sociálneho rozvoja mesta,
- KPSS je **otvorený, verejne dostupný dokument**, priebežne aktualizovaný a reagujúci na prichádzajúce podnety, príležitosti a zmeny vnútorného a vonkajšieho prostredia,
- za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu KPSS sú **zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy mesta**.

Tento Komunitný plán sociálnych služieb mesta Spišské Podhradie na obdobie rokov 2021 – 2030 bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Spišskom Podhradí č. MZ-05-21-B-9 dňa 20.5.2021.

MVDr. Michal Kapusta
primátor mesta Spišské Podhradie